

Referanse: 2024/6056

Dato: 6.9.2024

Referat fra møte i faglig råd for håndverk, design og produktutvikling (FRHDP)

Dato: 6.september 2024

Sted: Udir, møterom 3

Fra arbeidstakersiden	Fra arbeidsgiversiden
Asle Bakken, LO Halvard Leirvik, LO (digitalt) Billy Lätt, YS (digitalt)	Tor Svarva, NHO Service og handel Kitty Krohn Riege, Spekter
	Andre organisasjoner
	Gry-Kristina Fors Spein, Sámiid Duodji Einar Stamnes, Norsk Håndverksinstitutt (digitalt) Olga Wisniewska, Kulturdirektoratet (digitalt)
Fra lærerorganisasjoner	Fra skoleeier
Marianne Monsrud, Utdanningsforbundet	Jørn Olav Bekkelund, KS
Fra Elevorganisasjonen	Fra Utdanningsdirektoratet og Sametinget
Martine Svendsen	Jorunn T. Leegaard Silje Berglie

Forfall; Sylvi Berg, KS, Natasha Bjørnset Reksten, Virke, Peter Helland Hansen, LO, Svein Anders Tjernsbekk, UDF, Egil Sundet, NHO Norsk Industri, Jan Kristian Vestjord, KS, Marit Elisabeth Eira, Sametinget.

Sak 2024/24 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjent.

Sak 2024/25 Utkast til læreplan for glassforedlingsfaget

Læreplangruppa har utarbeidet et forslag til læreplan for det foreslåtte glassforedlingsfaget. Leder av læreplangruppa presenterte læreplanutkastet. I tråd med beslutningen fra Kunnskapsdepartementet sender Udir på offentlig høring;

- forslaget om å etablere et glassforedlingsfag som et særløpsfag i Håndverk, design og produktutvikling
- forslag til læreplan for foreslått glassforedlingsfaget

Udir vil på bakgrunn av høringen sende anbefaling til Kunnskapsdepartementet om det foreslåtte lærefaget.

Fra diskusjonen i møtet;

Leder av læreplangruppa Kjersti Johannessen gjorde kort rede for arbeidet med utvikling av forslag til læreplan, og gikk raskt gjennom læreplanen. Det har vært noe krevende å samle gruppa, og å utvikle læreplanen innenfor malen for dagens læreplaner.

Rådet ga ros til gruppa for arbeidet med læreplanutkast.

*Rådet drøftet teksten under **Sluttvurdering**. Rådet støtter at det i forslaget til læreplan som sendes på høring legges inn følgende formulering;*

«Alle skal opp til svenneprøven, som skal gjennomføres innenfor en tidsramme på 3 virkedager».

“Alle skal opp til svenneprøven/fagprøven, som skal gjennomføres over 3 virkedager”.

Vedtak:

Rådet slutter seg til forslag til læreplan og framdriftsplan for videre prosess.

*Rådet anbefaler følgende formulering om **Sluttvurdering**;*

“Alle skal opp til svenneprøven/fagprøven, som skal gjennomføres over 3 virkedager”.

Sak 2024/26 Avslag fra Kunnskapsdepartementet om etablering av riggerfaget

Udir har fått svar fra Kunnskapsdepartementet om forslaget om å etablere rigging av seilende fartøy som et lærefag. Konklusjonen er at departementet har besluttet å ikke godkjenne rigging av seilende fartøy som et lærefag i

videregående opplæring. KD ber Udir om å vurdere om deler av det foreslåtte faget kan tilpasses eksisterende fag tilbudsstrukturen. [Lenke til brev her](#).

Udir orienterte kort om videre prosess for vurderingen av tilpasning til fag i tilbudsstrukturen, og vil komme tilbake til rådet om saken.

Fra diskusjonen;

Det er meldt om behov for kompetanse i rigging, og viktig at relevante faglige råd involveres i videre vurderinger. Departementet viser til at det ville være få fagarbeidere og få læreplasser i faget, men det er tilsvarende situasjon som for de fleste av lærefagene i utdanningsprogrammet. Rådet mener dette ikke er kompetanse som hører til høyere yrkesfaglig utdanning.

Vedtak:

Rådet støtter en videre vurdering, og ber om at alternative tiltak drøftes i neste rådsmøtet 30.oktober.

Sak 2024/27 Videre utredning av forslag om et storumakerfag

Kunnskapsdepartementet har bedt Udir utrede videre og gjøre en ny vurdering av forslaget om å etablere et vg3 storumakerfag i utdanningsprogrammet håndverk, design og produktutvikling. [Lenke til brevet her](#). Bakgrunnen er dels utredningen og anbefalingene fra Udir i saken, og dels andre oppdrag som er levert samt [regjeringens bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg](#).

Udir gjennomførte et dialogmøte om saken 28.august, og ga i rådsmøtet en kort oppsummering fra møtet.

Fra diskusjonen;

Representantene fra rådet som deltok i dialogmøtet mente det var nyttig for få belyst utfordringer og mulige alternative tiltak ytterligere. Viktig innspill for videre utredning.

Vedtak:

Rådet mener det er viktig å få innspill i videre utredning fra flest mulige interessenter og aktører, viktig at Udir går bredt ut. Saken settes opp på neste rådsmøtet.

Sak 2024/28 Modulstrukturering av læreplaner - bunadtilvirkerfaget og håndveverfaget

Rådet behandlet sak i møte 19.april om modulstrukturering av læreplaner, og bunadtilvirkerfaget og håndveverfaget er vedtatt med fra HDP. Det skal etableres læreplangrupper i høst. Udir kontakter foreslåtte fagpersoner og etablerer læreplangruppene.

Bunadtilvirkerfaget

Barbro T Storlien, Asker

Hanne Beate Thomsen, Oslo
Anny Strand, Oslo
Laila Bårdsgård, bunadmester, Sjøk
Cecilie Moe Rise, Tønsberg

Håndveverfaget

Rita Vistad, Hønefoss
Ingunn Bentsen, Mysen
Gunn Elise Nørstebø, Numedal
Lise Skoug Obel, Lillehammer

Vedtak:

Rådet støtter forslagene til deltakere i læreplangruppene.

Sak 2024/29 Forslag til medlemmer til eksamensnemnd i flere av tradisjonshåndverksfagene

Udir har behov for forslag til fagpersoner som kan inviteres til å være med i arbeidet med å utvikle eksamen i flere av fagene innen Håndverk, design og produktutvikling. Det kan være behov for fagpersoner til flere lærefag i høst, men pr nå har Udir behov for forslag til fagpersoner i følgende lærefag;

- Blyglasshåndverkerfaget
- Gipsmakerfaget
- Gravørfaget
- Gjørtlerfaget
- Modistfaget
- Orgelbyggerfaget
- Skomakerfaget
- Sølvsmedfaget
- Tredreierfaget

Vedtak:

Medlemmer av faglige råd spiller inn forslag til representanter til Udir v/Jorunn så snart som mulig og seneste innen 1.oktober.

2024/30 Utviklingsredegjørelsen

I tråd med mandat og retningslinjer for samarbeidet mellom SRY, faglige råd og Udir skal de faglige rådene i løpet av oppnevningsperioden utarbeide en utviklingsredegjørelse, der de gjør greie for den faglige utviklingen og endringer i bransjen/sektoren som får betydning for utdanningstilbudet. Redegjørelsen skal baseres på bransjekunnskap, tilgjengelig forskning, analyser og prognoser. Formålet med redegjørelsene er å gi utdanningsmyndighetene;

- Oversikt over antatte utviklingstrekk og trender i bransjer/sektorer fram i tid, som kan ha betydning for utdanningstilbudet
- Refleksjoner over hvordan etablerte yrkesfaglige utdanningstilbud møter og/eller bør møte utviklingstrekkene og dermed framtidens kompetansebehov

Arbeidet med utviklingsredegjørelsene har vært på agendaen i rådsmøtet i desember i fjor, i januar, april og juni. Nær alle arbeidsgruppene som rådet satte ned har levert sine skjemaer. Videre framdriftsplan for arbeidet ble gjennomgått i møtet. Endelig frist for å levere skjemaene til Udir er 15.september.

Fra diskusjonen;

Arbeidsgruppene har opplevd skjemaene som krevende å jobbe i. De fleste gruppene har levert sin tekst. Noen av gruppene ønsker å se noe mer på dette før fristen 15.september. Rådet ønsker å komme med noen tydelige anbefalinger basert på arbeidet og rapporten, dette blir tema også i rådsmøtet i oktober.

Vedtak:

Arbeidsgrupper som ikke har levert, eller som ønsker å legge til tekst i sitt skjema, har frist til 15.september. Fagansvarlig lager et første utkast til rapport på grunnlag av skjemaene, og tar ved behov kontakt med gruppene. Utkast behandles av AU i første omgang. Utkast til rapport fra rådet drøftes og behandles i møtet 30.oktober. Representanter fra FRHDP som deltar i arbeidsseminar i regi av Udir 7.-8.november avklares med AU så snart som mulig.

Orienteringer

Sak 2024/31 Orientering om handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur i fag- og yrkesopplæringen

Bakgrunn for saken

Våren 2023 lanserte regjeringen og KS en ny felles [strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole](#). Strategien gir tydeligere støtte til kommunal sektor i møte med nye teknologier, digitale verktøy i opplæringen og økt press på personvern.

Gjennom et større oppdrag fra KD tilknyttet samtlige 36 tiltak i strategien (oppdrag 2023-028), jobber Udir nå med disse tiltakene. Tiltakene er hierarkisk organisert, der 18 av de 36 tiltakene er prioritert.

Følgende to tiltak er spesielt rettet mot fag- og yrkesopplæringen, begge prioritert:

«Regjeringen vil

- *Utvikle en handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur for fag- og yrkesopplæringen med forankring i samstyringsmodellen og partssamarbeidet.*
- *Bidra til å videreutvikle ordninger som gir elever i fag- og yrkesopplæringen og aktuelle studieforberedende utdanningsprogrammer tilgang til teknologi og utstyr som benyttes i arbeidslivet.»*

Før sommeren leverte Udir en overordnet plan for implementering av tiltakene. I planen foreslår vi å se de to tiltakene innen fag- og yrkesopplæringen i sammenheng, slik at tiltaket om *ordninger som gir tilgang til teknologi og utstyr* blir en del av tiltaket om å *utvikle en handlingsplan for digital kompetanse og infrastruktur*.

Andre viktige punkter i planen for implementering av samtlige av de 36 tiltakene, er å samle tiltak i handlingsplaner eller programmer, og å vurdere om enkelte tiltak kan løses ved å forlenge, utvide eller forsterke eksisterende aktiviteter.

Oppstart og prosess med SRY og faglige råd

Nedenfor skisseres kort hvordan vi legger opp involveringen av SRY og faglige råd denne høsten:

- Rådsmøter i september i SRY og faglige råd: Første O-sak (dette notatet).
- Fellesmøte Udir og AU faglige råd 25. september: Drøftingssak om hvordan vi skal jobbe med handlingsplanen og sikre best mulig involvering av, faglige råd og andre berørte parter.
- September: Drøfting med AU-SRY om hvordan vi skal jobbe med handlingsplanen og sikre best mulig involvering av SRY og andre berørte parter.
- Oktober til desember: Oppdrag til SRY og faglige råd om innspill til relevante temaer for handlingsplanen (gis i rådsmøtene i oktober).

Kommende oppdrag om innspill til relevante temaer for handlingsplanen

Vi skal jobbe tett med SRY og de faglige rådene i dette arbeidet, som vil pågå utover høsten 2024 og i 2025. Etter å ha drøftet oppdraget med dere på fellesmøtet den 25. september, utarbeider vi et første oppdrag, som gis i rådsmøtene i oktober (frist i desember).

Oppdraget blir en del av et forarbeid, der vi skal kartlegge hvilke temaer som er relevante for handlingsplanen. **Vi ønsker deres innspill og vurderinger på hvilke temaer som bør inngå i handlingsplanen, som ikke er dekket eller ikke er godt nok dekket i strategien, andre eksisterende ordninger eller pågående prosesser og oppdrag fra før.**

Som støtte til å kunne gjøre denne gap-analysen, vil vi sammenstille viktige bakgrunnsdokumenter og informasjon om relevante eksisterende ordninger, beslektede oppdrag og andre pågående prosesser innen digital kompetanse og infrastruktur. Herunder vil spesielt følgende trekkes frem:

- **Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehager og skoler**
(Hovedkilde, som tiltakene springer ut fra)
- **Utviklingsredegjørelsene**, der ett av hovedtemaene er *teknologisk utvikling*

Vi regner vi med at flere anbefalinger i rådernes utviklingsredegjørelser kan inngå i arbeidet med handlingsplanen

- **Svar på oppdrag 2020-032 om tilskuddsmodeller for utstyr i fag- og yrkesopplæringen (delleveranse 2).**

Selv om dette oppdraget primært handler om tilskuddsmodeller, skisserer Udir også andre mulige tiltak, som f.eks. utstyrssamarbeid eller bruk av regionale kompetansesentre. Videre anbefaler Udir «at det, i samarbeid med fylkeskommunene, SRY og andre berørte aktører, gjennomføres en grundig kartlegging med mål om å fremskaffe hva som er status på utstyret skolene har i dag og hva som er det faktiske behovet for investeringer».

- **Den digitale portalen for endringsforslag i fag- og yrkesopplæringen**

Fellesmøte 25. september

Vi tar opp oppdraget som **sak på fellesmøtet mellom FR-AU og Udir den 25. september** for å drøfte hvordan vi skal jobbe med handlingsplanen og sikre best mulig involvering av, faglige råd og andre berørte parter. Det er ikke behov for innspill til temaer og innhold på dette stadiet i prosessen.

Vedlegg:

- [Strategi for digital kompetanse og infrastruktur](#)
- [Oppdrag 2023-028 om plan for håndtering av tiltak i strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole](#)
- [Svar på oppdrag 2023-028 om plan for håndtering av tiltak i strategi for digital kompetanse og infrastruktur](#)

Sak til eventuelt

Innspill til fellesmøtet SRY og faglige råd 25.oktober

Vedtak:

Rådet drøftet saker og temaer til fellesmøtet, og har følgende innspill;

- Ny opplæringslov – status fra ulike aktører (korte innlegg)
- God tid til innledninger fra rådene og drøftinger
- Erfaringsdeling og samarbeid mellom faglige råd

Evt andre saker/temaer spilles inn til AU og fagansvarlig Jorunn innen 20.september.